

Memorandum

Datum : 28 augustus

Aan : Peter den Otter

Van : Frank Bos

Tel.: 030-2583829

Onderwerp : Geen overtreding Ff-wet rotonde Blokland

Dag Peter,

Je hebt me gevraagd te bekijken of er een ontheffing voor overtredingen van de Flora- en Faunawet nodig is voor de aanleg van een rotonde op de N204 nabij Blokland. Je hebt daarvoor een kaartje met de huidige en de toekomstige situatie overlegd.

Om te beoordelen of er beschermde soorten in het betreffende gebied voorkomen, heb ik de database van de provincie gebruikt - het is in 2009 geïnventariseerd - en het gebied op 26 augustus bezocht. De volgende beschermde soorten zijn daar waargenomen: gewone dotterbloem, groene kikker, heikikker, kleine watersalamander en de haas. Bijna al deze soorten staan in bijlage 1 en hiervoor geldt een vrijstelling. De heikikker staat in bijlage 3 en is zwaar beschermd. Echter, de waarneming is gedaan in een ondiepe, heldere sloot in een weiland dat wat verder van de locatie is gelegen. Sloten op de locatie hebben een steil talud en zijn veel voedselrijker en minder geschikt voor de heikikker. De heikikker komt vermoedelijk niet voor op de locatie.

Voor de aanleg van de rotonde bij Blokland wordt de Ff-wet dus niet overtreden en is er geen ontheffing nodig.

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET

Aanleg rotonde N204 en Blokland

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET
Aanleg rotonde N204 en Blokland

mw. P. Maas

QUICKSCAN FLORA- EN FAUNAWET

Aanleg rotonde N204 en Blokland

In opdracht Provincie Utrecht, januari 2015

© 2015 Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, Culemborg

Ecologisch Adviesbureau Viridis bv
Beesdseweg 3-18
4104 AW Culemborg
T 0345 753 275
info@bureau-iridis.nl
www.bureau-iridis.nl
KvK 110 557 87
BTWNR NL 8212 39 119 BO1
IBAN NL46 TRIO 0198 4486 00

Tekst en samenstelling: mw. P. Maas, adviseur ecologie
Controle: dhr. Th. de Jong, directeur
Foto's in rapport: dhr. E.J. Slot
Foto voorblad: Huidige kruising N204 (M.A. Reinaldaweg) met Blokland

Projectnummer: 2014-103
Wijze van citeren: Maas, P., 2015. Quicksan Flora- en faunawet aanleg rotonde N204 en Blokland. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg
In opdracht van: Provincie Utrecht
Contactpersoon: dhr. W. van Duinen, projectmanager

Status: Definitief, 06-01-2015
Ondertekening: dhr. Th. de Jong
Paraaf:

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever zoals hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit deze rapportage mag worden vermenigvuldigd of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, druk, internet, fotokopie of andere wijze zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever en Ecologisch Adviesbureau Viridis bv, noch mag het zonder deze toestemming voor een ander doel gebruikt worden dan waarvoor het vervaardigd is.

Ecologisch Adviesbureau Viridis is niet aansprakelijk voor vervolgschade, alsmede schade die voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van de werkzaamheden, kaartmateriaal (Basis Registratie Topografie Kadaster 2013, tenzij anders wordt vermeld) inclusief getoonde begrenzingen of andere gegevens verkregen van Ecologisch Adviesbureau Viridis. De opdrachtgever vrijwaart Ecologisch Adviesbureau Viridis voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

Omdat ecologisch onderzoek een momentopname is, kan de aanwezigheid van beschermde soorten soms niet worden uitgesloten of bevestigd. Daarnaast is de natuurwetgeving aan verandering en jurisprudentie onderhevig. Ecologisch Adviesbureau Viridis is mede om die redenen lid van het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van ecologische adviesbureaus. Hierdoor zijn wij zo goed mogelijk op de hoogte van de nieuwste ontwikkeling op het gebied van ecologie en wetgeving. Door de inzet van conform de wet ter zake kundige ecologen, waarborgen wij onze onderzoekskwaliteit. Wij zijn echter niet aansprakelijk voor de gevolgen van onverwacht verschijnende of verdwijnende flora of fauna, noch voor de gevolgen van veranderende wetgeving of jurisprudentie.

Inhoud

1	Inleiding	1	5	Resultaten en effectbeoordeling	9
1.1	Aanleiding en context	1	5.1	Vaatplanten	9
1.2	Onderzoeksvragen	1	5.2	Grondgebonden zoogdiersoorten	9
1.3	Leeswijzer	1	5.3	Vleermuizen	9
2	Plangebied en werkzaamheden	3	5.4	Vogels	10
2.1	Ligging van het plangebied	3	5.5	Vissen	10
2.2	Geplande werkzaamheden	3	5.6	Amfibieën	11
2.3	Impressie van het plangebied	4	5.7	Reptielen	11
3	Wettelijk kader en beschermde soorten	5	5.8	Ongewervelde diersoorten	11
3.1	Relevante natuurwetgeving	5	6	Conclusie en advies	13
3.2	Flora- en faunawet	5	6.1	Conclusie	13
4	Onderzoeksmethode	7	6.2	Mitigerende maatregelen	13
4.1	Literatuuronderzoek	7	7	Literatuur	15
4.2	Veldonderzoek	7			
4.3	Analyse	7			

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en context

Provincie Utrecht heeft het voornemen om de bestaande provinciale weg N204 op verschillende onderdelen te verbeteren. Er zal onder andere een rotonde aangelegd worden ter hoogte van de kruising van de N204 (M.A. Reinaldaweg) met Blokland.

De aan te leggen rotonde ligt binnen het bestemmingsplan 'Buitengebied 2012' (vastgesteld d.d. 11 maart 2013). De rotonde ligt grotendeels binnen de bestemming 'Verkeer' en is daarin in overeenstemming met het bestemmingsplan. Gedeeltelijk ligt de rotonde en de direct aangrenzende aan te passen openbare ruimte echter binnen de bestemming 'Agrarisch met waarden - openheid'.

De gewenste werkzaamheden kunnen mogelijk nadelige effecten op in het gebied voorkomende strikt beschermde plant- en/of diersoorten hebben. Indien dergelijke soorten aanwezig zijn worden mogelijk verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden. De opdrachtgever hecht eraan de werkzaamheden conform de Nederlandse wetgeving te laten uitvoeren en wil daarom door middel van een quickscan onderzoek laten verrichten naar de aanwezigheid van strikt beschermde soorten.

In dit kader heeft Provincie Utrecht daarom aan Ecologisch Adviesbureau Viridis gevraagd een onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van strikt beschermde plant- en diersoorten middels een verkennend natuurwaardenonderzoek en richtlijnen aan te geven voor de uitvoering van de werkzaamheden.

1.2 Onderzoeksvragen

Voorliggende rapportage geeft antwoord op de volgende onderzoeksvragen:

- Zijn er in het onderzoeksgebied strikt¹ beschermde plant- of diersoorten en/of verblijfplaatsen van deze soorten aanwezig of te verwachten?
- Ondervinden aanwezige strikt beschermde plant- of diersoorten negatieve effecten van de voorgenomen ruimtelijke ingreep en de benodigde werkzaamheden?
- Zo ja, is het mogelijk om optredende negatieve effecten op beschermde soorten te mitigeren? Zo ja, op welke wijze dient dit te geschieden?
- Is het te verwachten dat het noodzakelijk is om een ontheffing voor de Flora- en faunawet aan te vragen?

1.3 Leeswijzer

In voorliggende rapportage worden bovenstaande onderzoeksvragen beantwoord. In hoofdstuk 2 is het plangebied en de voorgenomen ingreep beschreven. In hoofdstuk 3 is het wettelijke kader met betrekking tot beschermde soorten in Nederland benoemd. In hoofdstuk 4 is de onderzoeksmethode beschreven. In hoofdstuk 5 zijn de onderzoeksresultaten gepresenteerd en is een effectenbeoordeling uitgevoerd. In hoofdstuk 6 zijn de conclusie en het advies beschreven. Voorliggend rapport geeft advies met betrekking tot de mogelijkheden om de geplande ruimtelijke ontwikkeling in overeenstemming met de Flora- en faunawet uit te voeren. Tot slot is de geraadpleegde literatuur in hoofdstuk 7 opgenomen.

¹ Onder strikt beschermde plant- en diersoorten wordt in deze rapportage verstaan de soorten die opgenomen zijn in tabel 2 of tabel 3 van de Flora- en faunawet, in het bijzonder vleermuizen en jaarrond beschermde nestplaatsen.

2 Plangebied en werkzaamheden

2.1 Ligging van het plangebied

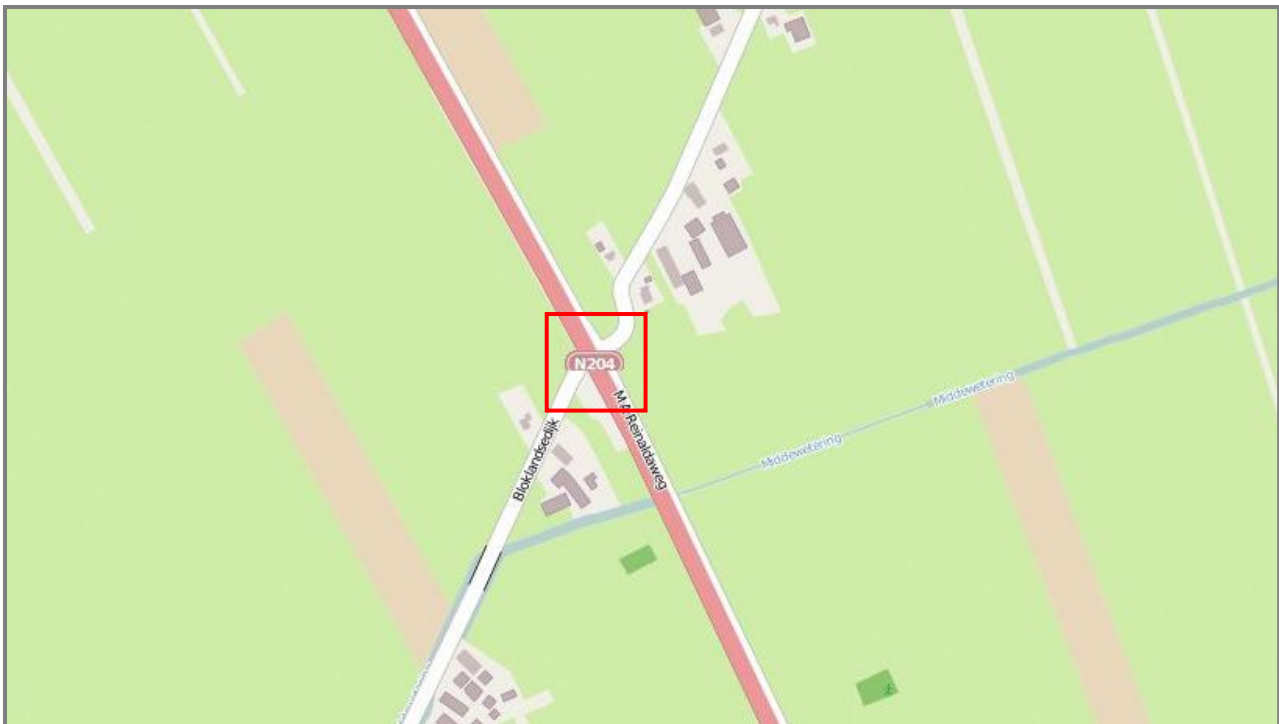
De locatie waar de rotonde gepland is ligt aan de N204 (M.A. Reinaldaweg), bij de kruising met het Blokland. Deze bestaat uit de huidige kruising, de omliggende sloten en de opgaande structuren rondom het kruispunt (Figuur 1: rood omkaderd).

2.2 Geplande werkzaamheden

Op de huidige kruising van de N204 (M.A. Reinaldaweg) en het Blokland wordt voorzien in de aanleg van een enkelstrooks rotonde. Hiervoor wordt de huidige situatie gewijzigd. Voor de aanleg is het noodzakelijk om enkele omliggende sloten en opgaande structuren te verwijderen.

Figuur 1 | Overzicht van de ligging en globale begrenzing van het onderzoeksgebied (bron: www.openstreetmap.nl).

 Begrenzing plangebied aanleg rotonde N204 (M.A. Reinaldaweg) en Blokland.

2.3 Impressie van het plangebied

In de onderstaande afbeeldingen is een impressie van het plangebied en de directe omgeving te zien. In de afbeeldingen is de locatie waar de rotonde gepland is te zien (kruising N204 (M.A. Reinaldweg) en het Blokland).

Onderstaande afbeeldingen geven een impressie van het onderzoeksgebied.

Huidige kruising N204 (M.A. Reinaldweg) en Blokland.

Aangrenzende sloot – zuidwest van de huidige kruising.

Te kappen opgaande structuren.

Aangrenzende sloot – noordwest van de huidige kruising.

3 Wettelijk kader en beschermde soorten

3.1 Relevante natuurwetgeving

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland zijn ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden en Beschermde Natuurmonumenten worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet. Tenslotte bestaat in Nederland de Ecologische Hoofdstructuur, waarvoor de provincies beleid maken.

Mogelijk komen in het onderzoeksgebied strikt beschermde soorten voor. Om inzicht te verkrijgen is een quickscan in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

3.2 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is alleen (met uitzondering van de zorgplicht) van toepassing op de in de wet aangegeven beschermde soorten. Dit zijn alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (met uitzondering van bruine rat, zwarte rat en huismuis), alle soorten amfibieën en reptielen, bepaalde soorten vissen (met uitzondering van soorten van de Visserijwet 1963) en alle van nature op het Europese grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten. Bovendien is een aantal planten- en diersoorten aangewezen als zijnde beschermde soorten. De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om er voor te zorgen dat de in het wild levende soorten zoveel mogelijk 'met rust gelaten' worden.

Op 21 februari 2005 is een Algemene Maatregel van Bestuur betreffende artikel 75 van de FF-wet van kracht geworden. Hierbij wordt onderscheid tussen de soorten aangebracht, waarbij onderstaande drie groepen worden onderscheiden.

➤ Tabel 1: Algemene soorten

Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een vrijstelling wordt verleend. Er hoeft geen ontheffing van Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd. Wel is op de ingrepen de zorgplicht van toepassing. De zorgplichtbepaling houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor de in het wild levende planten en dieren, evenals voor hun directe leefomgeving.

In onderhavige rapportage wordt niet ingegaan op de voorkomende soorten uit tabel 1 van de Flora- en faunawet vanwege de geldende vrijstelling.

➤ Tabel 2: Overige soorten

Voor deze soorten geldt dat bij ruimtelijke activiteiten en voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet hoeft te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EL&I goedgekeurde gedragscode. Zolang een dergelijke gedragscode nog niet is geformuleerd zijn werkzaamheden met effecten op deze soorten wel ontheffingsplichtig.

De soorten genoemd in tabel 2 van de Flora- en faunawet zijn in feite middelzwaar beschermd. Om de leesbaarheid van de rapportage te bevorderen wordt in de tekst geen verschil gemaakt tussen strikt en middelzwaar beschermde soorten. Deze categorieën worden beide aangeduid met 'strikt beschermd' omdat zonder gedragscode dezelfde mitigerende maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op deze soorten te voorkomen. Indien relevant zal in de tekst onderscheid gemaakt worden tussen middelzwaar en strikt beschermde soorten. Dit is bijvoorbeeld zo als de werkzaamheden conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd. In alle overige gevallen wordt enkel de term 'strikt beschermde soorten' gebruikt.

➤ *Tabel 3: Bijzondere soorten*

Dit zijn soorten die vermeld staan in bijlagen van de Habitatrichtlijn en alle vogelsoorten. Voor deze soorten geldt dat voor ruimtelijke ingrepen een ontheffing aangevraagd moet worden van Art. 75 van de FF-wet. Voor werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud hoeft voor soorten van tabel 3 geen ontheffing Art. 75 van de FF-wet te worden aangevraagd, mits de activiteiten worden uitgevoerd volgens een door de Minister van EZ goedgekeurde gedragscode.

In deze rapportage worden de soorten uit tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet aangeduid met de term 'strikt beschermde soorten'.

➤ *Vogellijst*

Alle inheemse vogelsoorten zijn strikt beschermd in het kader van de FF-wet. Tijdens het broedseizoen zijn ook de nesten van vogels beschermd. De FF-wet kent geen standaard periode voor het broedseizoen. In 2009 is de lijst aangepast met vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door zijn beschermd (zie kader). De meeste vogels maken elk jaar een nieuw nest of zijn in staat een nieuw nest te maken. Slechts een beperkt aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. De wetgever verstaat onder vaste verblijfplaatsen van vogels ook nesten en holtes waar de vogels ook buiten de broedtijd regelmatig verblijven.

Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten

De meeste vogels gebruiken hun nest slechts eenmalig voor de voortplanting. Elk jaar bouwen de dieren een nieuw nest op meestal een andere locatie. Nesten van deze vogels zijn slechts gedurende het broedseizoen beschermd. Er zijn echter ook vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn en waarop de verbodsbepalingen van artikel 11 van de FF-wet het gehele jaar van toepassing zijn. Er worden 5 categorieën onderscheiden:

1. Vogels waarvan de nesten ook buiten het broedseizoen als vaste rust- en verblijfplaats gebruikt worden (voorbeeld: steenuil).
2. Koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: gierwaluw en huismus).
3. Vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar en kerkuil).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen. (voorbeeld: buizerd en ransuil).
5. De volgende vogelsoorten behoren tot deze categorie: vogels die weliswaar terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of in de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. De nesten van deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

4 Onderzoeksmethode

Om antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvragen een verkennend natuurwaardenonderzoek uitgevoerd. Hiermee wordt de ecologische waarde van het gebied in kaart gebracht. Zo wordt het voorkomen van en de waarde voor beschermde soorten binnen de Flora- en faunawet bepaald.

Uit het onderzoek komt naar voren welke soorten te verwachten zijn en welke soorten daadwerkelijk aanwezig zijn. Het verkennend natuurwaardenonderzoek omvat zowel een literatuur- als een veldonderzoek. De gebruikte onderzoeksmethode wordt hieronder beschreven.

4.1 Literatuuronderzoek

Bij het literatuuronderzoek is gebruik gemaakt van reeds bekende verspreidingsgegevens van planten en dieren. Deze zijn o.a. afkomstig uit de database van Ecologisch Adviesbureau Viridis. Aanvullend zijn verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen en verscheidene relevante websites geraadpleegd.

Het gebied waar de rotonde aangelegd zal worden, is daarnaast door ecooloog dhr. F. Bos van de Provincie Utrecht onderzocht (d.d. 28 augustus 2013). Hierbij zijn alle soortgroepen onderzocht, waarbij rekening gehouden is met het verleggen van de huidige watergangen en het kappen van de bosschage in de noord-oostelijke hoek van de huidige kruising (mededeling dhr. F. Bos, d.d. 26 november 2014).

De resultaten van het literatuuronderzoek hebben uitgewezen welke beschermde soorten in de omgeving van het onderzoeksgebied verwacht kunnen worden.

4.2 Veldonderzoek

In aanvulling op het literatuuronderzoek is er een veldonderzoek uitgevoerd. Dit veldbezoek heeft plaatsgevonden op 4 en 11 december 2014 en is door een ecooloog van Bureau Viridis uitgevoerd.

Bij het veldbezoek is op basis van geografische ligging, terreingesteldheid en expert judgement beoordeeld of in het onderzoeksgebied beschermde soorten voorkomen. Ook is beoordeeld of voor beschermde soorten geschikte biotopen aanwezig zijn. Tijdens het veldonderzoek is het voorkomen van de soortgroepen vaatplanten, grondgebonden zoogdiersoorten, vleermuizen, vogels, vissen, amfibieën, reptielen en ongewervelde diersoorten onderzocht.

4.3 Analyse

De uit literatuurstudie en veldonderzoek verkregen verspreidingsgegevens zijn geanalyseerd om te onderzoeken of er bij de uitvoering van de werkzaamheden mogelijk verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden. Wanneer uit het verkennende natuurwaardenonderzoek blijkt dat de aanwezigheid van beschermde soorten niet kan worden uitgesloten en dat deze soorten (bijvoorbeeld vleermuizen) effecten kunnen ondervinden van de werkzaamheden, is het wellicht noodzakelijk aanvullend onderzoek uit te voeren.

Indien er sprake is van een conflictsituatie tussen de aanwezigheid van strikt beschermde soorten en de geplande ruimtelijke ingreep, is in onderhavige rapportage aangegeven welke mitigerende maatregelen genomen moeten worden om negatieve effecten op beschermde soorten te voorkomen.

Wanneer het nemen van maatregelen er niet voor zorgt dat negatieve effecten worden voorkomen of verzacht, zal een ontheffing nodig zijn op basis van artikel 75 van de Flora- en faunawet.

5 Resultaten en effectbeoordeling

Hierna zijn de resultaten van het literatuuronderzoek en de veldinventarisatie per soortgroep besproken. Daarbij is er een effectenbeoordeling per soortgroep opgenomen, waarin helder beschreven wordt of er negatieve effecten te verwachten zijn en, indien van toepassing, of er mitigerende maatregelen mogelijk zijn om effecten te voorkomen.

5.1 Vaatplanten

In het plangebied zijn enkele voor planten geschikte delen aanwezig. Rondom de rotonde zijn bermen aanwezig. Deze bermen worden door de ruimtelijke ontwikkeling verstoord. In de bermen zijn er geen bijzondere of strikt beschermde plantensoorten aanwezig. Op basis van de gegevens van het literatuuronderzoek en de bodemgesteldheid ter plaatse zijn strikt beschermde soorten niet te verwachten.

Daarnaast is ten noordoosten van de rotonde een kleine bosschage aanwezig. De bosschage bestaat uit zes redelijk forse populieren (met een diameter van ca. 80 cm). De overige bomen in dit deel van het plangebied zijn gewone essen en iepen. De jonge opschot bestaat voornamelijk uit iep. De bosschage zal worden gekapt. Er zijn ook hier geen bijzondere of strikt beschermde planten aanwezig of te verwachten.

Ondanks dat het veldonderzoek is uitgevoerd in een minder geschikte periode voor het inventariseren van planten, is op basis van *expert judgement* beoordeeld dat het voorkomen van strikt beschermde plantensoorten uitgesloten is.

Effectbeoordeling vaatplanten

In het plangebied voor de aanleg van de rotonde zijn geen strikt beschermde plantensoorten aanwezig. Daarnaast worden dergelijke soorten op basis van de aanwezige bodemgesteldheid niet verwacht.

- Er zijn geen negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten.

5.2 Grondgebonden zoogdiersoorten

In de directe omgeving van het onderzoekgebied kunnen enkele algemeen beschermde diersoorten verwacht worden, zoals bunzing, mol en haas. Tijdens het veldbezoek is geen geschikt habitat voor strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten in of directe rondom het onderzoeksgebied aangetroffen. Gezien de terreingesteldheid is het uitgesloten dat strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten, zoals das of eekhoorn, ter plaatse voorkomen.

Effectbeoordeling grondgebonden zoogdiersoorten

- Het plangebied maakt geen onderdeel uit van het leefgebied van strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten.
- Het is uitgesloten dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep negatieve effecten heeft op strikt beschermde grondgebonden zoogdiersoorten.

5.3 Vleermuizen

Bij het gebruik van het landschap door vleermuizen wordt kan onderscheid gemaakt worden in vaste verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes. Op basis van literatuuronderzoek is het bekend dat er in de directe omgeving van het plangebied vleermuizen kunnen verwacht worden.

Er is beoordeeld in hoeverre de te kappen populieren geschikt zijn als vaste rust- of verblijfplaats van vleermuizen. De bomen zijn daarbij visueel geïnspecteerd op de aanwezigheid van geschikte holtes en spleten, waar vleermuizen een verblijf in kunnen hebben. Dergelijke holtes en spleten zijn niet waargenomen. Het is daarom niet te verwachten dat vleermuizen een verblijfplaats in de te kappen bomen hebben. Er zijn geen andere voor vleermuizen geschikte objecten (zoals woningen of schuren) in het plangebied aanwezig, die in gebruik kunnen zijn als vaste rust- en/of verblijfplaats.

Het buitengebied van de gemeente Montfoort is in algemene zin geschikt voor vleermuizen om te foera-

geren. Verschillende vleermuissoorten foerageren op verschillende plaatsen in het landschap, zo jagen sommige soorten boven open water naar insecten en andere soorten juist weer rond de toppen van grote boomkronen. Het plangebied maakt door haar huidige gebruik en beperkte omvang geen onderdeel uit van een essentieel foerageergebied voor vleermuizen. Binnen de grenzen van het plangebied kan er door vleermuizen gevoerageerd worden. Dit doen vleermuizen 's nachts (vanaf een half uur voor zonsopgang tot een half uur na zonsopkomst). Dat wil dus zeggen dat activiteiten overdag niet verstoring zijn voor foeragerende vleermuizen, maar activiteiten 's nachts kunnen dit wel zijn, met name als de werkzaamheden sterk worden verlicht. Het is in dit kader daarom aan te bevelen de werkzaamheden enkele overdag uit te voeren. Indien de werkzaamheden ook 's nachts uitgevoerd moeten worden, mag er alleen gebruik gemaakt worden van objectgerichte verlichting. Omdat de nieuwe situatie overeenkomt met de huidige situatie (aanwezigheid van kruispunt, bermen, sloten, etc.) zal de verstoring tijdelijk van aard zijn. Eventueel aanwezige vleermuizen zullen door de ruimtelijke ingreep dan ook geen permanente verstoring ondervinden. Foeragerende vleermuizen hebben in het gebied voldoende uitwijkmogelijkheden.

Vleermuizen hebben soms specifieke vliegroutes. Zij maken dan gebruik van lijnvormige elementen in het landschap om zich te oriënteren. Er zijn echter geen lijnvormige structuren in het plangebied aanwezig die door de ruimtelijk ingreep aangetast worden. Eventueel aanwezige vliegroutes worden door de uitvoering van de werkzaamheden en de aanleg van de rotonde niet verstoord.

Effectbeoordeling vleermuizen

- Er worden geen ingrepen gedaan die effect hebben op vaste verblijf- en/of rustplaatsen van vleermuizen of lijnvormige structuren die in gebruik kunnen zijn als vaste vliegroute voor vleermuizen.
- Het is uitgesloten dat de ingreep leidt tot verstoring van vaste rust- en/of verblijfplaatsen of vaste vliegroutes van vleermuizen.
- Het plangebied zelf is geen onderdeel van een essentieel foerageergebied. Echter, in het geval dat de werkzaamheden ook 's nachts zullen plaatsvinden, kan de nodige verlichting van het plangebied leiden tot een verstoring van foeragerende vleermuizen.
- De werkzaamheden voor de aanleg van de rotonde dienen bij voorkeur overdag plaats te vinden.

- Indien het noodzakelijk is om de werkzaamheden 's nachts uit te voeren dan mag alleen gebruik gemaakt worden van objectgerichte verlichting. Het omliggend terrein buiten het plangebied dient zo onverlicht als mogelijk te blijven.

5.4 Vogels

Er zijn geen jaarrond beschermde nestplaatsen van vogelsoorten binnen of direct rondom het plangebied aanwezig. In de te kappen bosschage is het echter wel mogelijk dat algemene vogelsoorten tot broeden kunnen komen. Vogelnesten zijn strikt beschermd gedurende de periode dat de nesten in gebruik zijn. Het is in de praktijk niet mogelijk een ontheffing te krijgen voor het verstoren van deze nesten.

Effectbeoordeling vogels

- Indien de werkzaamheden binnen het broedseizoen worden uitgevoerd, is het te verwachten dat broedende vogelsoorten verstoord worden.
- Om negatieve effecten uit te sluiten is het noodzakelijk om de aanwezige beplantingen in het plangebied tijdig (d.w.z. vóór 1 maart) te verwijderen om het broeden van vogels te voorkomen.
- Jaarrond beschermde nesten van vogels zijn niet aanwezig. Er zijn derhalve geen negatieve effecten van de voorgenomen werkzaamheden op jaarrond beschermde nesten te verwachten.

5.5 Vissen

Binnen het plangebied zullen de aangrenzende sloten worden verlegd. De watergangen rondom de huidige kruising zijn niet lang geleden geschoond. De sloten zijn beoordeeld op hun geschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij is het water met een schepnet bemonsterd. De sloot ten noordoosten van de kruising is ca. 2,5 m breed en 50 cm diep, de sloot ten noordwesten is eveneens ca. 2,5 breed en 70 cm diep. De zuidoostelijke sloot is ca. 1 meter breed en slechts 30 cm diep. De zuidwestelijke sloot (met stuw) is ca. 2 m breed en 40 cm diep. Er zijn voornamelijk tiendoornige stekelbaarsjes gevangen. Daarnaast zijn alleen gevlekte Amerikaanse kreeft, snoek en zeelt gevangen.

In de bredere en diepere wetting, ten zuiden van de locatie waar de rotonde aangelegd zal worden, zijn bittervoorn en kleine modderkruiper gevangen. Deze soorten zijn strikt beschermd onder tabel 3 en tabel 2 van de Flora- en faunawet, respectievelijk. De soorten bevinden zich alleen in het diepere water (> 1 m),

waar meer onderwatervegetatie aanwezig is. In de watergang bij de huidige kruising is een stuw aanwezig; dit voorkomt dat de soorten in de watergangen bij de kruising aanwezig zijn.

Effectbeoordeling vissen

- De aanwezige watergangen in het plangebied zijn slechts marginaal geschikt voor het voorkomen van strikt beschermde vissoorten. Er worden derhalve geen negatieve effecten van de ingreep op dergelijke soorten verwacht.
- Het is noodzakelijk om de werkzaamheden op een dergelijke wijze uit te voeren dat rekening gehouden wordt met in het water voorkomen diersoorten (algemene zorgverplichting).

5.6 Amfibieën

De watergangen in het plangebied zijn geschikt als voortplantingsbiotoop voor amfibieën. Vanuit de literatuur is het voorkomen van algemeen beschermde groene kikker en kleine watersalamander bekend. Daarnaast is een waarneming van heikikker bekend. De heikikker is strikt beschermd onder tabel 3 van de Flora- en faunawet. Het voorkomen van deze soort is in het bijzonder nagegaan. In 2013 was deze soort in een weiland aanwezig, op ruime afstand van het plangebied. De waarneming van heikikker in 2013 was gedaan in een ondiepe, heldere sloot in dat weiland. Sloten op de locatie binnen het plangebied hebben een steil talud en zijn veel voedselrijker. Dergelijke sloten zijn slechts marginaal geschikt voor de heikikker. De sloten zijn beoordeeld op hun geschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij is het water met een schepnet bemonsterd. Er zijn geen amfibieën gevangen. Het is niet te verwachten dat strikt be-

schermde amfibiesoorten in de wateren binnen het plangebied voorkomen.

Effectbeoordeling amfibieën

- Het is niet te verwachten dat de ruimtelijke ontwikkeling negatieve effecten heeft op strikt beschermde amfibiesoorten.
- Het is noodzakelijk om de werkzaamheden op een dergelijke wijze uit te voeren dat rekening gehouden wordt met in het water voorkomen diersoorten (algemene zorgverplichting).

5.7 Reptielen

Gelet op de kwaliteiten van de directe omgeving is het niet reëel om strikt beschermde reptielsoorten nabij de locatie te verwachten. Het onderzoeksgebied is verder van geen enkele ecologische waarde voor reptielen.

Effectbeoordeling reptielen

- Het is uitgesloten dat de voorgenomen werkzaamheden negatieve effecten veroorzaken op strikt beschermde reptielsoorten.

5.8 Ongewervelde diersoorten

Beschermde ongewervelde diersoorten, zoals dagvlinders en libellen, stellen zeer specifieke eisen aan hun biotoop. In het plangebied zijn in het geheel geen geschikte biotopen voor deze soorten aanwezig.

Effectbeoordeling ongewerveld diersoorten

- Het is uitgesloten dat er negatieve effecten zijn voor strikt beschermde ongewervelde dieren.

6 Conclusie en advies

6.1 Conclusie

Binnen het plangebied is het voorkomen van strikt beschermde vaatplanten, strikt beschermde grondgebonden zoogdieren, vaste rust- en of verblijfplaatsen van vleermuizen, vaste vliegroutes van vleermuizen, jaarrond beschermde vogelnesten, strikt beschermde vissoorten, strikt beschermde amfibiesoorten, strikt beschermde reptielen en strikt beschermde ongewervelde diersoorten uitgesloten of niet te verwachten.

In of direct rondom het plangebied zijn echter wel foeragerende vleermuizen te verwachten. Daarnaast kunnen in de broedperiode algemene vogelsoorten tot broeden komen in de te kappen bosschage in het plangebied of andere opgaande structuren rondom het plangebied. Ook komen er algemene vis- en amfibiesoorten voor in de te verleggen watergangen in het plangebied.

- De aanwezige of te verwachten soorten kunnen mogelijk enige negatieve effecten van de werkzaamheden ondervinden.
- Door het uitvoeren van de juiste mitigerende maatregelen worden negatieve effecten op deze soorten voorkomen.
- **Een ontheffing van de Flora- en faunawet niet aan de orde. Indien het niet mogelijk is om de mitigatie uit te voeren is het wel noodzakelijk ontheffing aan te vragen van de Flora- en faunawet.**

6.2 Mitigerende maatregelen

Onderstaand zijn de te nemen mitigerende maatregelen beschreven om een eventuele overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen en/of uit te sluiten.

➤ *Foeragerende vleermuizen*

Om te waarborgen dat vleermuizen niet verstoord worden door de werkzaamheden, worden de volgende mitigerende maatregelen geadviseerd:

- De werkzaamheden dienen alleen uitgevoerd te worden tijdens daglicht (vleermuizen foerageren gedurende de schemering en nacht).
- Indien het noodzakelijk is om de werkzaamheden 's nachts uit te voeren dan mag alleen gebruik gemaakt worden van objectgerichte verlichting. Het omliggend terrein buiten het plangebied dient zo onverlicht als mogelijk te blijven.
- De verlichting dient in overleg met een ter zake kundige te gebeuren.

➤ *Broedende vogels*

Het verstoren van broedende vogels is ten alle tijden niet toegestaan en in overtreding met de Flora- en faunawet. In dit kader worden de volgende mitigerende maatregelen geadviseerd:

- De aanwezige beplantingen in het plangebied dienen voorafgaande aan de uitvoering van de werkzaamheden, maar buiten de reguliere broedperiode van 1 maart tot 15 augustus, verwijderd te worden.
- Indien dit niet aan deze mitigerende maatregel voldaan kan worden, is het noodzakelijk om de te kappen bosschage te laten controleren op de aanwezigheid van broedende vogels. Wanneer zij afwezig zijn, kan de bosschage alsnog in de broedperiode gekapt worden.

➤ *Algemene zorgverplichting*

Ondanks dat er geen strikt beschermde soorten in de te verleggen watergangen aanwezig zijn, is de watergang rijk aan levende plant- en diersoorten. Vanuit de Flora- en faunawet geldt een algemene zorgverplichting (Artikel 2 van de Flora- en faunawet). Om invulling te geven aan deze zorgverplichting is de volgende mitigerende maatregel noodzakelijk:

- Het vergraven en/of het dempen van de watergangen dient in één richting, van de huidige kruising af, te gebeuren, zodat aanwezige diersoorten kunnen vluchten.

7 Literatuur

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Van Laar, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992.

Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Uitgeverij KNNV, Utrecht.

Bos, F., 2013.

Geen overtreding Ff-wet rotonde Blokland. Memorandum (aan Peter den Otter), d.d. 28-08-2013.

Maas, P. 2014.

Quickscan Flora- en faunawet wegverbetering N204 Lopik–Woerden. Ecologisch Adviesbureau Viridis, Culemborg.

Sietzema, F., & Maassen, J., 2013.

Florakartering voor de Provincie Utrecht, locaties direct rondom het onderzoeksgebied aan de N204.

Van Dijk, S., & Maassen, J., 2013.

Faunakartering voor de Provincie Utrecht, locaties direct rondom het onderzoeksgebied aan de N204.

Zoogdierversamenleving, 2014

Verspreidingsgegevens van inheemse zoogdieren via www.zoogdierversamenleving.nl. De website is voor het laatst geraadpleegd op 23-12-2014.